

سرطان پستان

شایع ترین سرطان در میان خانم ها، سرطان پستان می باشد که تهدیدی جدی برای خانم ها در تمامی سنین به حساب می آید. این سرطان در ابتدا به صورت خاموش و بدون درد می باشد. لذا معاینات پزشکی کم هزینه و در دسترس می تواند سهم به سزایی در تشخیص زودرس بیماری داشته باشد.

۱ نفر از میان هر ۸ خانم در طول زندگی در معرض ابتلا به این سرطان می باشد.

باید توجه داشت که این بیماری به شدت به الگوی زندگی افراد بستگی دارد؛ برای مثال فاکتورهای نامبرده ی زیر نقش به سزایی در ابتلا به سرطان پستان غیر ارثی دارند:

- زنانی که بچه دار نشده اند و یا اولین فرزندشان را بعد ۳۰ سالگی به دنیا آورده اند، ریسک بالاتری برای ابتلا به سرطان سینه دارند.
- زنانی که قرص های ضدبارداری مصرف می کنند، نسبت به زنانی که هیچ وقت آنها را مصرف نکرده اند تا حدی ریسک بالاتری برای ابتلا به سرطان سینه، دارند.
- عدم شیردهی توسط مادر، تا حدی احتمال ابتلا به سرطان سینه را افزایش می دهد.
- بی تحرکی و اضافه وزن خطر ابتلا به این سرطان را افزایش می دهد.
- زنانی که در سن پایین و قبل ۱۲ سالگی دچار قاعدگی می شوند و یا بعد از ۵۵ سالگی و دیرتر دچار یائسگی می شوند، ریسک بالاتری برای ابتلا به سرطان پستان دارند.

باید توجه کرد که حدود ۱۰-۵٪ از تمام انواع سرطان پستان به صورت ژنتیکی به ارث می رسد.

ژن های مختلفی در بروز ژنتیکی این سرطان نقش دارند اما تاکنون نقص در ژن های BRCA1 و BRCA2 علت ۹۰٪ از دلایل بروز ارثی آن گزارش شده است.

آیا تنها زنان مبتلا به این بیماری می شوند؟

خیر. مردان و زنان هر دو در معرض ابتلا به این بیماری به صورت ارثی می باشند اما ممکن است بروز آن در مردان ناقل جهش در یکی از دو ژن فوق، بیشتر به صورت سرطان های پروستات، معده ای - روده ای، پانکراس و مثانه باشد.

افراد با چه سابقه خانوادگی بیشتر در معرض خطر ابتلا به سرطانهای ارثی می باشند؟

۱. افرادی که بیش از سه فرد مبتلا به یکی از سرطان های سینه، تخمدان، پروستات و ... در بین خویشاوندان خود داشته باشند.
 ۲. افرادی که در شجره ی خانوادگی شان فردی قبل از ۵۰ سالگی به این بیماری مبتلا شده باشد.
 ۳. افرادی که در خانواده ی خود یک مرد مبتلا به سرطان پستان دارند.
- جهش در یکی از ژن های BRCA1 و BRCA2، ۶۰-۱۶٪ خطر ابتلا به سرطان تخمدان را نیز افزایش می دهد .**

مشاوره ی ژنتیک در تمامی موارد بسیار تعیین کننده می باشد.

لزوم انجام تست های ژنتیکی

بررسی ژن های BRCA1 و BRCA2 در افراد مبتلا و تعیین نوع جهش آنها می تواند در انتخاب روش مناسب درمان و نیز پیشگیری از بروز علائم بیماری موثر باشد. بنابراین تشخیص به موقع و به کار گیری شیوه ی درمانی مناسب و انتخاب سبک زندگی سالم می تواند از پیشرفت بیماری و حتی بروز علائم آن جلوگیری کند؛ زیرا افراد واجد جهش در معرض ابتلا به سرطان مجدد در همان سینه و یا در سینه ی دیگر و یا تخمدان ها هستند. البته باید توجه داشت که وجود نقص ژنتیکی در افراد لزوماً نمی تواند منجر به بروز بیماری در آنها شود. افراد واجد جهش نسبت به افراد عادی در معرض خطر بالاتری برای ابتلا به سرطان پستان و تخمدان در سنین پایین تر هستند.

انجام تست های ژنتیکی بر سلامت آیندگان نیز بسیار تاثیر گذار است.

بر خلاف سایر تست های پزشکی، تست های ژنتیکی قادر به آشکار نمودن اطلاعاتی نه تنها درباره شخص مبتلا، بلکه درباره خویشاوندان او نیز می باشد. زنان و مردانی که جهش در ژن های BRCA را از یکی از والدین خود به ارث می برند، چه افرادی که سرطان را بروز می دهند و چه آنهایی که علائم سرطان را نمایان نکرده اند، می توانند این جهش را به فرزندان خود انتقال دهند. لذا می توان پس از تعیین نوع جهش در فرد یا افراد مبتلا، با انجام آزمایشات ژنتیکی، سایر افراد در خانواده را نیز برای جهش مورد نظر مورد بررسی قرار داد. همچنین با به کارگیری روش تشخیص پیش از لانه گزینی (PGD) نیز می توان از انتقال ژن معیوب به نسل بعد جلوگیری کرد.

اهمیت مشاوره ی ژنتیک در سرطان پستان و تخمدان و انجام آزمایشات ژنتیکی

- تشخیص اینکه جهت انجام تست های ژنتیکی چه افرادی ابتدا باید بررسی شوند.
- تعیین افرادی که در خانواده بیشتر در معرض خطر هستند. (تشخیص افراد ناقل بیماری قبل از بروز علائم و اقدام های پیشگیرانه)
- تعیین نوع ژن در گیر در خانواده جهت کمک به فرآیند درمان برای فرد مبتلا.
- یافتن پاسخی مناسب به تمامی نگرانی ها در محیطی امن و قابل اعتماد با حفظ کلیه ی اطلاعات خصوصی افراد.

تمامی نیاز های فوق با انجام مشاوره ژنتیک با تیمی مجرب و متعهد و انجام احتمالی آزمایشات مولکولی مرتفع خواهد شد.

چنانچه نتیجه آزمایشات ژنتیکی BRCA منفی باشد:

اگر شخصی مبتلا به سرطان پستان و یا تخمدان باشد و نتایج آزمایشات ژنتیکی وی منفی باشد، علت بیماری یا ارثی نیست و یا نقص در ژن های دیگری می باشد که تحقیقات برای شناسایی آنها ادامه دارد. در اکثر موارد نتایج منفی می باشد مگر اینکه چندین نفر (حدوداً سه نفر یا بیشتر) در خانواده مبتلا به سرطان پستان و یا تخمدان باشند.

تکنیک های تشخیص ژنتیکی

۱. انجام تعیین توالی (Sequencing) ژن های BRCA1 و BRCA2 به روش Sanger

۲. انجام Next generation sequencing

۳. به کارگیری linkage analysis mapping در تعیین ژن های دخیل

خانم ها با داشتن وضعیت ناقلی، با راهنمایی پزشک مشاور و جراح می توانند برای اقدامات احتمالی تصمیم مناسب بگیرند.

با ارائه ی نظرات و پیشنهادات خود ما را در بهینه کردن این مطلب راهنمایی و یاری کنید.